

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poduredništvo:
Trst, Vico delle Rose šte. 7

Cena: Posamezna šte. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček. račun: šte. 24/12410

Leto VII. - Štev. 35

Gorica - 1. septembra 1955 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Ob desetletnici katoliškega tednika

Odprti letos kadar koli ljubljansko radijsko postajo, pa boš slišal povabilo na to ali ono spominsko proslavo ob desetletnici osvoboditve po raznih krajih Slovenije. — Naj se pa še naš časnik spomni ene take desetletnice.

Dne 29. avgusta 1945 je izšla prva številka katoliškega tednika »Slovenski Primorec«, katerega nadaljevanje je današnji »Katoliški glas«.

Pod fašizmom in med komunistično revolucijo smo bili zvesti sinovi Cerkve prisiljeni na molk, ker takrat ni bilo demokratičnih pravic za vse, ampak le za »izvoljenca«. Tisk tistih hudih časov je ljudi potujčeval, oziroma razkristjanjeval, naj se je že tiskal v državnih tiskarnah ali v gozdovih.

V začetku maja 1945 je pa naše kraje zasedla zavezniška armada in je ljudstvu zagotovila demokratično pravico svobodne besede in tiska. Takrat je bil ustanovljen v Gorici po dolgih letih presledka prvi slovenski pozitivno krščanski list. Naše goriško slovensko ljudstvo se ga je z ljubeznijo oklenilo.

Zanimivo je listati po prvih številkah »Slovenskega Primorca«.

Niti čisto verskih predpisov — na pr. o posvečevanju nedelj — ne bi smel list prinašati, češ da je to kršenje narodne discipline, ali kakor se je Boris Kraigher na javnem zborovanju v Trstovskem domu v Gorici izjavil: da list pod krinko katoliškega glasila »ruši enotnost odpora proti okupatorju.« Takoj je prišlo povelje, da list ne sme med ljudstvo. Začeli so ljudi strahovati, prodajalce pretepati, list pleniti in sežigati — o vsem tem poročala »Slov. Primorec« že v svoji 6. številki z dne 4. 10. 1945. (Seveda ti kršeni odpadniki niso hoteli razumeti, da so le oni sami tisti, ki s svojo brezbožno propagando kršijo edinost našega ljudstva). Boj je bil torej napovedan.

Pa več ko je bilo napadov na list, bolj soglasen je postajal plebiscit zanj, kar se je posebno kazalo v znamenih darov, ki so prihajali od vseh strani dežele in še posebej v utemeljitvah, zakaj darove pošiljajo.

List pa je vztrajal pri svojem programu, ostal je katoliški, naroden, objektivni in nadstrankarski. Seveda je nastopajoči teror izval tudi pri listu obrambo. Najprej je tu izšel uvodnik z naslovom: Zakaj me biješ? Nato je priobčil »Pastirsko pismo« katoliških škofov Jugoslavije. Začel je prinašati načelne razprave o vladnih predlogih za novo ustavo v novi Jugoslaviji, na pr. o nameravani ločitvi države od Cerkve. Poročal je tudi o raznih govornih tamkajšnjih voditeljev, na pr. o izjavi Tita: Svetniki naj ostanejo v cerkvah. Čudeže bomo ustvarjali sami s svojim lastnim delom itd. (Takrat list še ni videl v bodočnost, sicer bi bil napisal: res, velik čudež so napravili v Titovini, iz nekdanje žitnice Balkana so ustvarili državo, ki moleduje za kruh po svetu).

Kako strupeno razmerje je takrat zavladalo med Slovenci, je list dokazal s ponatisom s stenčasa v 6. razredu ljudske šole v nekem predmestju v Ljubljani z dne 30. marca 1946, ki se glasi:

»Verujem v Stalina, vsemogočnega stvarnika naše svobode in komunizma. In v Jožefa Tita, namestnika njegovega, edinega tovariša, ki je bil spočet od partizanskega duha, rojen na zemlji trpinov pod italijanskim in nemškim fašizmom. Sel bo iz pretepa in maščevanja na desnico vsemogočnega Stalina in tu bo sodil

fašiste in tirane. — Verujem v našo svobodo, osvobodilno fronto, občestvo mučencev in odpuscanje nedolžnih zasleplencev, v vstajenje rdeče zvezde in srečno življenje. Amen.«

Menda ni treba drugih dokazov, da je bil resen katoliški tednik v takih razmerah nujno potreben. Ne zaslužili bi imena katoličanov, ako bi se takim bogoskrunskim surovostim ne uprli. Potreben je pa še vedno, četudi je sonce »božanstva« Stalinovega celo pri komunistih zšlo in so nastopili novi »bogovi«, ki so svoj komunizem prepletkali zaradi zunanjega sveta z besedo »socializem«, ter se nekoliko civilizirali — ostali pa še vedno isti zakrknjeni brezbožci.

Tudi danes, ko so v mednarodni politiki proglasili načelo koeksistence, je katoliški list potreben, morda še bolj, da načelo koeksistence med političnimi blokovi in političnimi ideologijami ne bo koga zavedlo na zmotno pot, da je možna nekoeksistencija, temveč sodelovanje med zmoto in resnico, med brezbožnim komunizmom in razodeto krščansko vero. Tu ni sodelovanja, čeprav ga nekateri laži kristjani oznanjajo. Zato pa kakor je Slov. Primorec pogumno in odločno razkrinkaval laž komunizma med nami — in danes vidimo, kako prav je imel. — tako mora njegov naslednik »Katol. glas« jasno in vztrajno biti boj ne samo zoper brezbožni komunizem, temveč prav tako zoper njegove pomočnike, ki se skrivajo pod firmo krščanskega socializma in katoliškega levicizma. Marsikomu to ni pogodu ter pošilja na uredništvo nepodpisana sramotilna pisma. Toda vemo, da tem ni bilo pogodu že leta 1945, da je »Slov. Primorec« razgaljal lažnivi komunizem. Zato nas njih pisma nič ne ganejo. »Katoliški glas« bo vztrajno hodil po poti »Slov. Primorca«, ker je ob desetletnici jasno bolj kot prej, da je to prava pot. —

Krščanska demokracija v Italiji zboruje

Zborovanje njenega »Narodnega sveta« je zaključeno. Od tega zborovanja so si mnogi italijanski politiki obetali zanimivih zaključkov. Posebno socialisti in komunisti so upali, da se bodo notranje struje v stranki ojačile in jo oslabile. Saj je moralo strankino vodstvo v zadnjem času proti nekaterim disciplinarno postopati. Toda zborovanje je poteklo dokaj mirno. O delovanju vodstva je poročal glavni tajnik Fanfani. Govorili so tudi drugi, nekateri so tudi kritizirali vodstvo, a kritika je bila mila, skoro dobrohotna. Ob glasovanju so vsi enoglasno odobrili poročilo glavnega tajnika. Ta je med drugim povedal

Nadzorstvo nad oborožitvijo

Predstavniki Vel. Britanije, Francije, ZSSR, ZDA in Kanade v pododboru OZN za razorožitev nadaljujejo v New Yorku s svojimi zasedanji.

Predsednik Harold Stassen, Eisenhowerjev svetovalec, je prikazal ameriški načrt za nadzorstvo nad oborožitvijo, ki obsega naslednje štiri točke:

1. Izmenjava načrtov vojaških naprav in tovarn s točno označbo kraja ter o številnem stanju in razmestitvi vojaških oddelkov.

2. Nadzorstvo nad vojaškimi, mornariškimi in letalskimi oddelki in nad osnovnimi strateškimi točkami. Opazovalcem bi se pridružilo

»OJ DOBERDOB, OJ DOBERDOB, SLOVENSKIH FANTOV GROB«, POJE NAŠA PESEM. V NJEJ SE VEDNO ŽIVI SPOMIN NA GROZNO KLANJE PRVE SVETOVNE VOJNE. ALI MED ŽIVIMI SLOVENSKIMI LJUDMI OB JEZERU JE SPOMIN NA TO ŽE SKORO UGASNIL. SANJE IN UPANJA NA BOLJŠE ČASE SO PRERASTLE VELIKO TRPLJENJE.

Kaj se dogaja v Severni Afriki

Zaradi cenzure je težko dobiti iz te dežele zanesljive vesti. Gotovo pa je, da so ondi držali besedo, ko so napovedali hude dogodke za 20. avgust. Ta dan je namreč druga obletnica, odkar so Francozi odstavili maroškega sultana Ben Yusseff-a ter vrnili na prestol svojega kandidata Ben Arafata. Od takrat ni bilo več v franc. Maroku miru. Da bi deželo pomirili, je poslala franc. vlada v Maroko za generalnega rezidenta, to je guvernerja, Gilberta Grandvala. Ta je rojen v Alžiriji, zato mu nacionalistični francoški koloni v Maroku očitajo, da je Nemec. Ta je namreč kazal težnjo, da bi ondotne domačine pomiril, četudi bi moral pri tem žrtvovati novega sultana Ben Arafata. Francoski koloni so se čutili pri tem ogrožene in so ponovno pokazali svoje nezadovoljstvo z

novim generalnim rezidentom. Domače prebivalstvo pa hoče imeti nazaj starega sultana.

Nesreča je hotela, da je nastal upor tudi v Alžiru. Ondotni prebivalci so namreč mislili, da je 20. avgust ugoden dan, ker bodo francoske vojaške sile odšle v Maroko, zlasti ker je njih guverner dan prej izjavil, da je v Alžiru vse mirno. V Maroku in v Alžiru so se dvignili domačini in poklali po evropskih naseljih na stotine belokožcev. A uporniki so se usteli. Francoske vojaške sile so bile pripravljene in posebno tujska legija je odgovorila na pokol s strašnimi represalijami. Nekatera naselja domačinov so najprej očistili oboroženih ljudi, ženske in otroke so odstranili, nato so prazne kolibe in šotore zapalili. Ker so nam še v spominu »rastrelament« iz pretekle vojne, si lahko predstavljamo, koliko je bilo med kaznovanimi »uporniki« nedolžnih žrtev. Izgube so velike med domačini in tudi v vrsti vojaških edince. Kot je to običajno pri kolonialnih vladah, se število mrtvih, pogrešanih in ranjenih ter druge podrobnosti težko razvidijo iz uradnih poročil. Francoska vlada bo morala verjetno odstraniti sedanjega sultana Ben Arafata in pripraviti pot staremu sultanu Ben Yusseff-u; morda bo morala žrtvovati tudi sedanjega rezidenta. Za nemire je prišla pobuda od drugod, morda od arabske lige, ki želi povečati napetost med Francozi in domačini, kar se je tudi posrečilo; zakaj uprli so se tudi Berberci in nastopili skupno z Arabci proti Francozom, s katerimi so se doslej razumeli. Brez dvoma bodo Francozi težko daljšo dobo ohranili svojo suverenost nad to deželo. Težave so zaradi tega tudi v mednarodni politiki, ker so Francozi rabili za zadušenje upora vojni material, ki so ga prejeli od Amerike v službi Atlantskega pakta. Nekaj podobnega se je dogodilo svoj čas, ko sta Jugoslavija in Italija mobilizirali in postavili druga druga nasproti vojni material, ki sta ga obe prejeli od iste Amerike.

Adenauer gre v Moskvo

Nemci si od tega potovanja od dne do dne manj obetajo. Zakaj zaveda, ki jih najbolj skrbi, je združenje obeh Nemčij. Za rešitev tega pa je malo verjetnosti. Rusija stoji na stališču, naj se glede tega sporazumeta vladi obeh področij. Vlada zapadnega področja pa noče vzhodne vlade niti priznati.

SLOVENSKI ŠOLNIKI PRI PROSVETNEM MINISTRU

V soboto zvečer, 27. avgusta, je prišel v Trst prosvetni minister on. Paolo Rossi. Še isti večer je na sedežu Socialistične stranke Julijske Krajine sprejel razne delegacije in med drugimi tudi predstavnike slovenskih šolnikov, ki so mu izrekli pozdrave in izrazili dobrodošlico. Minister Paolo Rossi je odgovoril, da je teh pozdravov zelo vesel, posebno še, ker mu jih izražajo slovenski šolniki. Dejal je, da si je postavil za nalogo, da uredi vprašanja slovenskega šolstva na Tržaškem tako, da bodo slovenski šolniki zadovoljni.

Predstavniki slovenskih šolnikov so mu nato omenili glavne probleme slovenske šole, ki so mu jih že prej pisмено nakazali. Poudarili so, da je najnujnejša zakonska ureditev slovenskih šol. Na to je minister izjavil, da ima že pripravljen zakonski načrt za slovenske šole, ki bo prišel v pretres na prihodnji seji ministrskega sveta. Zagotovil je, da bo zakon upošteval vse točke Posebnega statuta in da je to moralna in politična obveznost vlade, kakor tudi, da bodo določila posebnega statuta tolmačena velikodušno, z največjo uvidevnostjo in naklonjenostjo. Podrobnejša pojasnila o tem zakonskem načrtu bodo lahko prejeli pri generalnem direktorju ministrstva dr. Sacchetto, ki ga spremlja in ki se bo mudil nekaj dni v Trstu, da proči tukajšnje šolske probleme. Gospod minister je tudi dodal, da bo vesel vseh tehtnih predlogov za izpolnitev omenjenega zakonskega osnutka.

Poleg tega osnovnega vprašanja so se delegati zanimali še za rešitev drugih konkretnih socialnih in ekonomskih vprašanj, ki se tičejo slovenskih šolnikov.

Med razgovorom je gospod minister pokazal vso svojo pripravljenost in razumevanje za slovenska šolska vprašanja. Ob zaključku se je še enkrat zahvalil za pozdrave in dobrodošlico.

V nedeljo predpoldne so bili tudi predstavniki slovenskih šolnikov povabljeni k slovesnemu sprejemu na prefekturi.

Izraelsko-egiptovska meja

Izraelsko-egiptovska meja je postala v zadnjih dneh pozornost novih incidentov. Izraelci so na področju Gaze izvedli dva napada. V noči 29. avgusta so se Egipčani vtihopili na izraelsko ozemlje pri Nazacionu, 25 km od Tel Aviva. Pri tem je bilo pet izraelskih civilistov ubitih, štiri pa so hudo ranili, izmed katerih je pozneje eden umrl.

Vesti o incidentih se vrstijo. V zadnjih 12 urah je bilo po izraelskih virih šest spopadov. Poročilo egiptovskega vojaškega poveljstva pa poroča, da sta dve egiptovski letali prestregli dve izraelski, ki sta leteli nad področjem Rafaha na egiptovskem ozemlju. Egiptovski letali sta začeli streljati in prisilili izraelske k umiku.

Izraelski predstavnik pri OZN, Mordehaj Kidron, je dne 30. avgusta poslal predsedniku Varnostnega sveta pismo, v katerem obtožuje Egipt, da nadaljuje politiko »namernega nasilja« na egiptovsko-izraelski meji in da je povzročil 21 incidentov od dneva, ko se je umakla s konference, ki se je začela med obema deželama pod okriljem generala Burnsa, načelnika opazovalcev OZN v Palestini.

General Burns je zahteval od izraelske in egiptovske vlade, naj ukaže prenehanje ognja pri Gazi od 18. ure dne 31. avgusta. Egiptovska vlada je že sporočila svoj pristanek.

»Katoliški glas« v vsako slovensko družino!

NAŠ TEDEN V CERKVI

4. 9. 14. pob. ned.: sv. Rozalija (Zalka)
 5. 9. ponedeljek: sv. Lavrencij Justinijan
 6. 9. torek: sv. Petronij
 7. 9. sreda: sv. Regina
 8. 9. četrtek: Rojstvo Marije Device (Mali Šmaren)
 9. 9. petek: sv. Peter Klaver
 10. 9. sobota: sv. Pulherija

ROJSTVO DEVICE MARIJE. Po starem sporočilu je bila Marija rojena v Jeruzalemu. Hiša je stala blizu Ovejih vrat. Danes je tam cerkev sv. Ane, Marijine matere.

1. Sv. Joahim in Ana sta bila dolgo brez otrok. Na goreče molitve jima je Bog poslal otroka, res čudežnega, ne toliko zaradi njune pozne starosti, pač pa, ker je bila Marijina duša brez madeža izvirnega

IZ SVETEGA EVANGELIJA

Eisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Nihče ne more služiti dvema gospodoma, ali bo namreč enega sovražil in drugega ljubil, ali se bo enega držal in drugega zanemarjal. Ne morete služiti Bogu in mamoni. Zato vam pravim: Ne bodite v skrbeh za svoje življenje, kaj boste jedli, tudi ne za svoje telo, kaj boste oblekli. Ali ni življenje več kot jed in telo več kot obleka? Poglejte ptice pod nebom: ne sejejo in ne žanjejo in ne spravljajo v žitnice, in vaš nebeški Oče jih živi. Ali niste vi veliko več vredni ko one? Kdo izmed vas pa more s svojo skrbjo dodati svoji postavi en komelec? In za obleko kaj ste v skrbeh? Poglejte lilije na polju, kako rastejo; ne trudijo se in ne predejo, a povem vam, da še Salomon v vsem svojem sijaju se ni oblačil kakor katera izmed njih. Če pa travo na polju, ki danes stoji in se jutri v peč vrže, Bog tako oblači, ne bo li mnogo bolj vas, maloverni? Ne skrbite torej in ne povprašujte: Kaj bomo jedli ali kaj bomo pili ali s čim se bomo oblekli? Zakaj povsem tem povprašujejo pagani. Saj ve vaš nebeški Oče, da vsega tega potrebujete. Išcite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to se vam bo navrglo. Ne skrbite torej za jutri; kajti jutrišnji dan bo imel skrb sam zase; zadosti je dnevu njegova lastna težava.«

*

Kaj je pa to? To je, da nekateri nočejo razumeti, da mora biti obleka dostojna.

Jezus govori danes o lilijah na polju, ki so lepše oblečene kot kralj Salomon v vsej svoji lepoti.

Tisti ali tiste predvsem, ki se nesramežljivo oblačijo, hočejo biti lepi oziroma lepe, ali se jim zdi škoda,

ker je bila Marija določena za mater učlovcememu Sinu božjemu.

Nekateri zakonski bi radi imeli otroke, pa jih jim Bog ne pošlje. Bog že ve, kaj je zanje bolj prav. Vendar pri Bogu ni nemogoča nobena reč, naj zaupajo. — Ali ne bodo taki zakonski na sodni dan tožniki onih mnogih, ki otrok nočejo?

2. Devica Marija je rasla z drugimi otroki. Čeprav sosedje niso videli njene duše, vendar so imeli vtis, da je ta otrok nekaj posebnega. Starši so jo dali, kot pove sporočilo, zgodaj v tempelj, kjer se je vzgajala.

Nekateri starši premalo pazijo na vzgojo. Ni zadosti samo hrana in lepa obleka. Glavna skrb bodi, da bo duša, očiščena pri sv. krstu izvirnega greha, ostala lepa. In da otrok raste v lepih čednostih: ubogljivosti, pobožnosti, sramežljivosti.

da še nekaj lir potrošiti več, da bi tudi ramena in noge in lakti in prsa bila pokrita; včasih je tudi kak delavec pri gradnji ali na polju kar v samih hlačah, se mu zdi škoda srajce; ali pa pravijo eni in drugi, da je vroče; pa gremo v senco, če je vroče, senca telesu je primerna obleka, kako pretesna obleka preganja vročino, ni razvidno. Glavni vzrok nedostojne mode je pa ta, da ni sramežljivosti.

Sramežljivost ubija slab zgled, pa tudi in še posebno posvetni modni listi, pa kino in poplava ilustriranih tednikov.

Zdi se, da tem urednikom, za njimi pa nedostojno oblečenim, ni drugega v misli kot mesenost.

»Po duhu živite in ne strezite poželenju mesa. Zakaj meso poželi zoper duha... ta dva sta si namreč nasprotna med seboj. Očitna pa so dela mesa in taka so: nečistovanje, pohotnost, nesramnost...« Tako učil in svari sv. Pavel.

Jezus je prav zato prišel na svet, da bi mogli zmagovali komando mesa, da bi živeli po duhu.

Kdor noče Jezusovega nauka, se opira le na svoj razum, pade pod oblast mesa. Kristjan je sicer, krščen v cerkvi, pa pogan po življenju. Meni, da je le to prav, kar se njemu zdi in dopade, in kakor on hoče. Tak tava v temi in največkrat v počutnosti. To se posebno uresničuje v nesramežljivi modi. Pobožnost nesramežljivo oblečenih je piškava! Domašljivost in postavljanje in poudarjanje svobode pa velika.

Jezus uči: »Kdor hodi za menoj, ne hodi v temi.«

Kako hodi za Jezusom, te uči Cerkev. Njo je Bog postavil za učiteljico. Ukloni ji svoj razum, oblači se dostojno. Tako ne boš pohujševal in sodba bo lažja. Kaj ti bo pomagala vsa nedostojna obleka, ko boš na parah?

datki o oborožitvi, kakor tudi dnevnik obleganja.

Globoka navezanost Poljakov na Marijino svetišče v Čenstohovi je za komuniste trn v peti. Prav zaradi tega skuša komunistični tisk zmanjšati in omalovaževati delo patra Kordeckega. Vendar ne more izbrisati zmagoslavne obrambe samostana pred veliko švedsko premočjo. Ravno ta obramba je Poljake navdala z novim pogumom, da so prešli v napad in popolnoma pregnali sovražnike domovine in katoliške vere.

V SIRAKUZI BODO SEZIDALI CERKEV

V Sirakuzi na Siciliji, na kraju, kjer je Mati božja pretakala solze, bodo sezidali veliko romarsko cerkev. Cerkev bo lahko sprejela 20.000 romarjev. Poleg cerkve bodo sezidali še potrebne romarske hiše in otroško bolnišnico z 200 postorji. Načrt za cerkev so oblasti že odobrile.

KOLIKO ČLANOV STEJE JEZUITSKA DRUŽBA

Tajnik komisije za proslavo 400-letnice smrti svetega Ignacija Lojolskega, pater Luis Gonzales, ki je predstojnik jezuitske redovne hiše v Madridu, je objavil naslednje podatke o jezuitski družbi: Družba šteje trenutno 32.501 člana, od teh jih je 5898 Špancev in 7630 Severnoamerikancev, 54 odstotkov jezuitov stoji v noviciatu med 17. in 20. letom in dožive povprečno 50 let redovnega življenja.

POKLONITEV SV. OČETU

Sv. oče je med svojimi poletnimi počitnicami v Castelgandolfo med drugimi sprejel tudi kaj svojevrstno družino prosvetnega ministra iz Zlate obale Kojn Botsio, ki je naredil 7000 km dolgo pot, da se je lahko poklonil sv. očetu. Minister, ki je katoličan, se je predstavil v svojih kaj svojevrstnih pestrih oblekah. Prav tako je bila oblečena tudi njegova žena, medtem ko je bil njihov sinček po evropsko napravljen. Zlata obala je angleška kolonija in tvori del Srednje-vzhodne Afrike. Steje lepo število katoličanov. Med njimi deluje mnogo zglednih misijonarjev. Skoro vsi najvišji sloji črnece v tej deželi so sprejeli katoliško vero.

PO STARI POTI NAPREJ V ARGENTINI

Dopisi, ki so izšli v bližnji preteklosti v argentinskih časopisih in revijah, ki so naklonjeni Peronu, pričajo, da predlagano premirje ni bilo mišljeno odkritosrečno. Zadnji dogodki so to potrdili. Revija

»Mundo Radiale« je prinesla uvodnik pod naslovom: Ne pijani, ne speči. V uvodniku obsoja žalostne dogodke, ki so se dogodili v Buenos Airesu, a pripisuje vso krivdo tistim, ki jih naziva pretirane klerikalce. Obtožuje duhovnike, da hočejo ohraniti svoje pravice, ko hočejo gospodariti z nevednostjo in skrivnostjo. Katoliška Cerkev ni prepojena s pravim katoliškim naukom, ampak je sovražnica prave duhovnosti. Njeno nebo bo v kratkem propadlo in ji ne morejo pomagati ne slabi duhovniki, ne fanatični prelati.

Članek trdi, da je sedaj napočila za Argentino ura, ko je treba vzeti duhovni komarstvo spominov in domovinskih zastav, ki so shranjene v stolnici v Buenos Airesu in drugod, ter jih je treba prenesti v kak muzej.

Po takih dopisih ni nič čudnega, da so odkrili novo zaroto, v katero so seveda zopet zapleteni nekateri duhovniki. Treba je bilo poiskati razloge za nadaljnje preganjanje.

PO SVETU NAOKROG

VELIKO VZNEMIRNENJE V JAPONSKIH DRUŽINAH. V japonskih družinah je nastala velika panika zaradi smrti več otrok, ki so se zastrupili z mlekom v prahu, ki je vseboval večjo količino arzenika. Umrljo je preko 30 otrok, zastrupljenih pa jih je skupno 2072. Matere so takoj uničile vse škatle mleka, zdravstveni funkcionarji pa še nadalje zaplenjujejo vse izdelke družbe »Moringaga«, ki je nevede poslala na trg zastrupljeno mleko. Preiskava je namreč pokazala, da so v kalciju, ki so ga dodajali mleku, sledovi arzenika. Kalcij je laboratoriju dobavljala družba, ki ima svoj kamnolom v bližini rudnika arzenikovega sulfita. Uvedli bodo uradno preiskavo, da se ugotovi odgovornost.

MORSKE ŽIVALI OGROŽAJO NAŠ OBSTOJ. Poročajo, da so v bližini Zadra opazili 20 metrov dolgega kita. Za njim je odplul vojaški čoln in izstrelil nanj več izstrelkov iz strojnice. To je bila za kita le brezpomembna točka. Šele letalo »Mosquito« je iztretilo nanj kroglo iz topa in ga je zadelo. Po nekaj urah so namreč zapazili ribiči in mornarji na dnu morja veliko črno gmoto in sklepajo, da je bil to ubiti kit.

Strašna smrt pa je doletela 32-letno nemško turistko Karlo Podzum iz Augsburga. Z možem in dvema otrokoma je prišla v Opatjvo, da bi tam preživela svoje počitnice. Bila je izvrstna plavalca, kar je bilo zanjo usodno. Očividci pripovedujejo, da je zavpila na pomoč, ko jo je napadel morskii pes in ji zdrobil nogo. Čeravno to ni bilo daleč od obrežja, si ji nihče ni upal na pomoč, ker bi ga brez dvoma zadela ista usoda. Uboga žena se je onesvestila in morskii pes jo je raztrgal. Družina Podzum je vsako leto prišla na počitnice na dalmatinsko obalo in je bila že splošno znana in priljubljena.

Velik strah, brez hujših posledic, so užili kopalci na obrežju Seile v Italiji, ko sta nenadoma prilezla iz vode dva 10-metrška ostudna glavača. Obrežje se je na mah izpraznilo in kljub temu, da so pazniki bližnjega svetilnika začeli streljati proti glavačema, ta nista hotela zapustiti obrežja. Sele, ko sta si do dobra vse ogledala, sta izgubila v globoko morje. Res, nikjer ni človek več varen.

ZMAGA DRZNEGA HRIBOLAZCA. Walter Bonatti iz Monze, ki se je udeležil pohoda na K2, je pretekli teden dosegel vrh Petit Dru v skupini Mont Blanca. S tem je dosegel nov rekord, kajti on je bil prvi, ki je v šestih dneh prelezal steno visoko 1.100 metrov. Šest noči je prebil privezan na vrvi nad strašnimi prepadi. Najbrže je bil tudi on prvi, ki si je upal sam na tako drzno pot in ki je premagal tako velike fizične in duševne napore, ne da bi ga zlomili.

ŠIRITE NAŠ LIST!

Stavka v Čilu

Stavkovno gibanje v Čilu se je razširilo skoro na vse državne nameščenice. Predsednik Carlos Ibanez del Campo je zahteval od parlamenta, naj proglasi obsešno stanje v državi. Zahteval je tudi za šest mesecev omejitve svobode tiska in radijskih oddaj. Vlada postopa s stavkajočimi z vso strogostjo. Doslej so aretirali že 1150 oseb. Toda stavka se kljub temu širi in računajo, da bo v kratkem število stavkajočih državnih nameščenecv doseglo 85 tisoč.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

RIM. Mesece maja smo poročali, da se je v Rimu ustanovil dekliski krožek, ki zbira slovenska dekleta, živeča tam doli, da jim nudijo poleg pobud za versko življenje tudi priliko za kulturno udejstvovanje. Kakor v pozimskem in pustnem času tako so tudi pred pričetkom poletne vročine dekleta pripravile šaljivo igro, ki je nad vsako pričakovanje dobro uspela, čeprav je bil oder le zaslon improviziran kar na prostem. Poleg igre je bilo na sporedu še petje, predavanje g. Kozine in deklamacije. Kako ginljivo se zdi človeku ob takih prilikah, če pomisli, da so to dekleta, ki ves teden vsak dan delajo v službi pozno v noč, a kljub temu najdejo čas, da se uče na pamet deklamacij in vlog, ob nedeljah pa žrtvujejo edino prosto popoldne za vaje v petju in igri. Res so lahko v zgled vsem onim »gospodičnam« v domovini, ki jim je vsaka žrtev za kulturno delo pretežka. — Slovenci, ki bivamo v Rimu, smo po žrtvovalnim dekletom in tudi šolskim sestram, ki dekletom stoje ob strani, iz srea hvaležni za njih trud, Bog daj, da bi bilo takih deklet vedno več, saj jih je v Rimu še veliko, ki jih dekliski krožek še ni zajel.

NEMSKI TURISTI V SLOVENIJI. Kakor vidimo po Trstu vse polno nemških turistov, podobno je tudi po Sloveniji. Vozijo se s krasnimi avtomobili in motorji. Po hotelih uživajo vse ugodnosti. Vrh vsega še naše ljudi nekam zviška gledajo. Ljudje teh gostov nič kaj radi ne vidijo. Preveč blizu je še vse gorje, ki so ga morali prestat zaradi Nemcev. In sedaj sami večkrat stradajo, tuji turisti pa imajo vsega v izobilju. Čudno je to napredno gospodarstvo, ki se tako malo ozira na potrebe in na občutke ljudstva.

SV. VIŠARJE. Višarje so bile zadnje nedeljo spet bogato obiskane. Tržaskih romarjev je bilo okrog sto; 60 iz Bazovice in nad 30 iz salezijanske fare z gospodom Resnom. 100 Korošcev iz Šmarjete je prišlo s svojim novomašnikom. Imeli so s seboj dober zbor, da je vse očaral. Vodi ga novomašnikova sestra. Prišlo je tudi okrog 100 Avstrijev in veliko mladine iz Čedad. Vreme je bilo krasno. V soboto zvečer se je razvila procesija okrog vrha.

Na Višarjah je bil preteklo nedeljo tudi g. Vinko Zakelj, izseljeniški duhovnik iz Belgije. Pripeljal se je na obisk z motorjem. Spremljal ga je nek slovenski dijak.

ZUPNIKA JANEZA KALANA v Knežaku, pri St. Petru na Krasu, je zadela kap. Pripeljal so ga v Ljubljano, kjer so ga skrbno zdravili; vrnil se je na župnijo, vendar še ne more vršiti dušnopastirskih del. Zelimo mu skorajšnjega popolnega okrevanja.

ROMARSKI SHOD PRI MATERI BOŽJI

NA OPČINAH V NEDELJO 11. SEPTEBRA 1955

Leto se hitro obrne in zopet je tukaj september z našim skupnim praznikom v čast Materi božji na Opčinah. Vsaka župnija po svojih močeh večkrat na leto lepo počasti nebeško Kraljico, skupno se tudi vsako leto zbiramo na velika romanja k Njenim svetiščem; letos smo bili pri Gospe Sveti na Koroškem. Sedaj v septembru pa naredimo velik skupni marijanski praznik tu doma na naši zemlji, da se tako lahko še v večjem številu zberemo in skupno obnovimo posvečenje Mariji! Pred sedmimi leti smo imeli prvi praznik na Opčinah, to je bilo po uspešno končanem Marijinem romanju po vseh naših vaseh. Od takrat naprej prihajamo na Opčine z vedno večjim veseljem; mnogi dobri verniki so se kljub težavam udeležili tega skupnega praznika vsako leto! Tudi letos se potrudimo in naredimo v čast Matere Marije, kar največ moremo, Marija pa bo svoje častilce vedno varovala in zlasti v smrtni uri podpirala!

SPORED SHODA: Ob 4. popoldne bo v župni cerkvi na Opčinah večerna sveta maša s skupnim petjem; zberimo se točno v začetku! Nato sledi slovesna procesija s kipom fatimske Matere božje, nato govor pred cerkvijo, skupna posvetitev, blagoslov z Najsvetejšim in končno homo z godbo zapeli več skupnih pesmi v čast in slavo nebeški Kraljici.

Vabimo vse, dajte to vabilo naprej prijateljem in znancem. Naj zvedo vsi naši verniki, da jih vabimo na skupni romarski shod na Opčine. Dekleta in deklisce pridite v velikem številu v belih oblekah v procesijo. Vabljeni vse naše organizacije; prinesite zastave in znake. Vsi cerkveni pevci, vsi Bogu zvesti verni možje stopite v skupno procesijo. Openci, potrudite se kakor vsako leto, da bo vaša cerkev in vas za ta praznik lepo okrašena, vsa župnija duhovno razpoložena! Praznik na Opčinah bodi vsako leto javno dejanje naše žive vere, naše lepe sinovske ljubezni do Matere Marije!

Da se prepreči slab prevoz, zato se krajem: Sv. Barbara, Mačkovičje, Dolina, Boljuncje, Boršt, Riemanje, Katinara in Bazovica oznani sledeče: za vse te vasi bo organiziran dober in točen prevoz pod pogojem, da se pri svojih duhovnikih prijavite do četrta 8. septembra. Storite kakor vam svetujemo in boste vsi zadovoljni! Za druge kraje in mesto je prevoz lahka stvar.

Nikdar nam v življenju ne bo žal, kar smo storili v slavo in čast Matere božje, Device Marije. Pravo notranje in zunanje čiščenje Matere božje nam bo vsem vir življenjske in posmrtno sreče! Da bi vsi slovenski verniki na Tržaskem to koristno čiščenje ohranili, ga poživljali in tako dobremu Bogu in domovini lepo služili! To s tem vabilom želimo in vse vernike lepo pozdravljamo

* DUSNI PASTIRJI

Iz življenja Cerkve

JAVNO MNENJE O SOLSTVU V BELGIJI

Nek nevtralni urad je izvedel anketo o stališču belgijskega javnega mnenja v vprašanju šole. Anketo je izvedel s sistemom vprašalnih pol. Iz odgovorov je razvidno, da smatra 51 odstotkov vprašanih Belgijcev šolsko zadevo za bolj važno kot vsako drugo. — Na vprašanje, če bi odobrili socialistični zakonski osnutek o solstvu, je 29 odstotkov odgovorilo pritrdilno, 57 odstotkov odklonilno, ostali niso povedali mnenja. Za morebitni kompromisni predlog se je izjavilo 47 odstotkov, 33 odstotkov mu odločno nasprotuje. — Na zadnje vprašanje, kdo naj bi imel največ besede pri vprašanju pouka, ali država ali Cerkev ali starši, so odgovorili: 10 odstotkov daje prednost državi, 6 odst. Cerkvi, 74 odst. staršem, 10 odst. pa se ni izjavilo.

DUHOVNICI NE SMEJO BITI JUNAKI

Čez nekaj mesecev bodo slavili 300 let obleganja samostana Jasna gora v Čenstohovi, v katerem je slavno poljsko narodno Marijino svetišče. Patri pavlinci, ki so še sedaj v tem samostanu, so za to priliko organizirali nazorno razstavo o junaki obrambi, ki so jo takrat nudili pod vodstvom priorja Kordeckega. Med razstavljenimi predmeti so fotografije pisem, ki so jih pošiljali priorju oblegajoči Švedji; pesmi, ki so bile zložene v proslavo junaške obrambe; orožje in oprema, ki so jo uporabljali v 17. stoletju. Navedeno je tudi število napadalcev in braniteljev, po-

Vprašujete odgovarjamo

STARI KODEKSI SVETEGA PISMA. V razgovoru z neko znanko o sv. pismu je ta trdila, da je sv. pismo vse potrjeno, ker nimamo starih prepisov, novi pa da so polni raznih vrinjenih mest. Zato da se na sv. pismo ne moremo zanesti. Rada bi, da mi pojasnite, kako je z zadevo starih prepisov sv. pisma, ker meni se zdi, da je moja znanka v zmoti.

Hvaležna bralka

*

Gotovo, da je vaša znanka v zmoti, če je trdila, kot vi pišete. Božji previdnosti moramo biti hvaležni, da imamo tako stare prepise sv. pisma kot o nobeni drugi knjigi. Zato tudi ni nobenega dvoma, da je sv. pismo ohranjeno v taki obliki, kakor je bilo napisano.

Kot veste, so v starih časih morali vse knjige pisati na roko. Tudi sv. pismo je bilo napisano na roko, bodisi sv. pismo stare zaveze kakor tudi nove zaveze. Prvopis svetih knjig se nam niso ohranili. To se pravi nimamo lastnorodnih pisem sv. Pavla ali rokopa evangelijev, ki so ga napisali evangelisti. Če nimamo prvopisov, imamo pa zelo stare prepise, ki nam jamčijo, da se sv. pismo s prepisovanjem ni pokvarilo. Ker v starih časih niso poznali tiska, so vse knjige prepisovali. Tako se je godilo tudi s sv. pismom. Tudi to so v cerkvi prepisovali, da so ga mogli rabiti pri službi božji. Pri tem je bila Cerkev zelo stroga takrat kakor danes. Zelo je pazila, da se niso vrinile kake napake pri prepisovanju, saj je sv. pismo beseda božja in bi bilo veliko bogoskrunstvo, če bi kdo božjo besedo nalašč potvarjal, ali spreminjal, oziroma dodajal.

Poleg te strogosti Cerkev nam jamčijo za pristnost sedanjega teksta sv. pisma tudi stari prepisi. Ti namreč segajo v 4. stoletje po Kr. in so gotovo nastali po predlogah, ki so izvirale naravnost iz apostolskih časov ali so vsaj nastale apostolskim časom zelo blizu. Najstarejši tak rokopis je tako zvani »Vatikanski kodeks«, ki se hrani v vatikanski knjižnici. To je najstarejši znani rokopis sv. pisma. Obsegal je celotno sv. pismo stare in nove zaveze v grškem jeziku. Nastal je sredi 4. stol. (okrog leta 350 po Kr.), najbrž v Aleksandriji.

Drugi silno važen rokopis je »Sinajski kodeks«, ki ga je nemški svetopisemski učenjak Tischendorf slučajno odkril v samostanu sv. Katarine na Gori Sinaj v preteklem stoletju. Tudi ta kodeks je obsegal skoro vse sv. pismo ter je nastal ob koncu 4. stol. Sedaj se hrani v knjižnici v Leningradu.

Tretji po važnosti je »Aleksandrijski kodeks«, ki je sto let mlajši od prvih dveh (nastal ob koncu 5. stol.). Tudi ta obsega vse sv. pismo v grškem jeziku. Hrani se v Britanskem muzeju v Londonu.

Poleg teh treh kodeksov je še veliko drugih, ki so pa mlajši in zato nimajo iste važnosti. Na podlagi teh treh rokopisov, ki so tako stari kot morda nobena druga knjiga na svetu, moremo ugotoviti, da se besedilo sv. pisma ni v bistvu prav nič spremenilo, saj se vsi trije, čeprav tako stari, ujemajo med sabo bolj kot kateri koli stari kodeksi latinskih ali grških klasikov.

KAJ JE Z NAŠIMI PEVSKIMI ZBORI ?

O KRIŽIH IN TEŽAVAH CERKVENIH ZBOROV NA TRŽAŠKEM

Kar velja na splošno za vse kraje, velja tudi za Tržaško ozemlje: pevski zbori na splošno so sedaj v krizi, kakor tudi vokalna glasba sploh. Naši zbori so v nečem mrtvili. Nekdaj so bili ponos vasi: vsakdo je govoril o svojem zboru z nekim zadovoljstvom, se z njim ponašal. V kakšnem razmahu so bili od leta 1900 dalje kakih dvajset let! Bili so številčno močni; večkrat so bile medsebojne tekme za nagrado, nekateri hranijo celo še sedaj svojo zastavo kot svetinjo. Danes vsega tega ni več, in se sedanji zbori ne dajo primerjati s tedanjimi.

KRIŽ Z ORGANISTI

Vsaj za cerkvene zборе bi rekel, da je prvi in največji vzrok krize pomanjkanje organistov. Ti so namreč največkrat obenem pevovodje. Trenutno na Tržaškem nimamo primerne šole, ki bi vzgojila nove organiste. Še pri mnogih sedanjih organistih opazimo precejšnjo nepripravljenost: tudi ni dovolj primerne razgledanosti: ne obvladajo n. pr. primerno širok repertoar pesmi, tako, da učijo za svoj zbor le omejeno število pesmi. In vendar imamo Slovence toliko in tako lepih pesmi, kot malokateri narod, tako, da smo resnično lahko ponosni na njihovo število in lepoto. Z dobro voljo bi se to pomanjkljivost odpravilo. Če bi imeli naši organisti več zanimanja in vneme, bi bili naši zbori na vse drugačni stopnji. Tudi v našem načinu dela moramo napredovati, da bodo pevske vaje bolj privlačne, posebno za sedanjo mladino. Način učenja bo moral biti bolj točen in jasen, brez nerivoze in kričanja. Organist mora dati v pravem pomenu dober zgled svojim pevcem tudi v točnosti, saj je razvoj in napredek zborov odvisen predvsem od njega.

Drugi razlog, da zbori ne napredujejo, je ta, da imajo marsikje slovenski zbori italijanskega organista. Biti jim moramo sicer hvaležni, da vzdržujejo zbor s prav veliko požrtvovalnostjo, tako, da so lahko v zgled marsikateremu našemu organistu, a z druge strani ne morejo dati pesmi in pevcom tistega pravega duha, pač zato, ker ne poznajo jezika in ne morejo zajeti in podati pevcom smisla pesmi.

TEŽAVA Z NARASČAJEM

To je zelo resen problem za naše zборе. Današnji način življenja, težnja po zabavi, pomanjkanje smisla za vsako žrtev, vse to je krivo, da zbori nimajo naraščanja. Sedanjí čas je tako preobrazil mladino, da težko spraviš mladega človeka, da bi se obvezal za pevske vaje teden za tednom. Ni tudi več tiste narodne zavednosti, ki bi navdušila mladino za slovensko pesem, bodisi cerkveno ali narodno.

Tu moramo dodati še politično razcep-

Božja previdnost je tako hotela, da so se ohranili na prav čudežen način tako stari rokopisi sv. pisma, da smo tem bolj gotovi, da se pri sv. pismu ni prav nič spremenilo. Vaša znanka je torej zelo v zmoti, če meni, da je besedilo sv. pisma potrjeno, oziroma pokvarjeno.

ljenost naših ljudi. Zadaja leta nas je politika oddaljila drug od drugega, da nas tudi še tako lepa in nedolžna stvar kot je pesem ne more združiti. Tako imamo po vaseh in v mestu samem zbere opredeljene po svetovnem nazoru. Vsakdo lahko opazi, kako kvarno vpliva to na mladino, ko

DUŠAN JAKOMIN

je potegnjena že v rani mladosti v politične strasti in sovraštvo. Z druge strani moramo priznati, da se mlad človek približa, kjer vidi, da se kdo zanj zanima brez kakih stranskih namenov. Zdi se, da bi učitelj petja po naših šolah lahko mnogo storil, če bi vlili v mlada srca ljubezen in veselje do naše pesmi. Ali se vam ne zdi, da tu nekaj manjka? Koliko mladih ljudi poišče potem, ko so končali šolo, kak pevski zbor, da bi v njem peli?

TRENJA MED MLAJŠIMI IN STAREJŠIMI PEVCI

Marsikateri organist ali pevovodja ima precejšnje težave v zboru zaradi trenja med mlajšimi in starejšimi pevci oziroma pevkami.

Že sami po sebi so mlajši nezaupni do starejših, ker ti vidijo v mladini samo napake: »Današnja mladina ni resna, se preveč smeje, vzame vse na laško.«

To so glavni očitki starejših do mlajših. »V naših časih,« tako pravijo starejši, »je bilo vse drugače. Kakšno spoštovanje smo imeli do pevovodje, celo bali smo se ga! Kakšna disciplina je bila pri vajah, bili smo bolj pohlevni in poslušni. Danes pa ni več tako. Mlajši hočejo vedeti več kot pevovodja sam. Težko jim je kaj dopovedati.« Iz vsega tega se rodi nerazumevanje med mlajšimi in starejšimi pevci. Zato pravijo mladi »Stare proč, mi hočemo ostati sami!« Tako imamo v zborih zaprte kroge, ki delajo nemalo težav in skrbí organistom in pevovodjem.

A ustavimo se malo pri starejših pevkah. Koliko zaslug imajo one! Vztrajale so v zborih v najhujših časih. Marsikateri zbor obstaja še po zaslugi teh ljudi. So to tihi in skriti, a nič manj zaslužni junaki. Naši starejši pevci in pevke so pretrpeli strah in zaničevanje ne zaradi plačila, ampak zaradi ideala: iz ljubezni do Cerkev in svojega naroda. Dati jim moramo vse priznanje in hvaležnost. Mladi pojemo danes na podlagi njihove požrtvovalnosti in vztrajnosti. Če pa sedaj niso več kot bi si želeli, moramo misliti, da bomo prej ali slej prišli tudi mi na isto stopnjo. Starejši in mlajši se moramo srečati: mladi jim priznajmo njih zasluge, z druge strani pa morajo starejši tudi dati prostora mlajšim. To bo težko, a za njih častno!

MATERIALNE TEŽAVE

Materialnih težav ni malo. Predvsem opazimo pomanjkanje not, Novih skladb je zelo malo, ponatisi so tudi zelo redki. Ogledal sem si marsikatero omaro na naših korih po Tržaškem, a so po večini prazne. Kar pa je shranjeno, je precej

zanemarejeno, raztrgano in polno prahu: vse v precejšnjemu neredu, tako, da se počasi zgublja še tista malenkost. Note, ki jih imamo, so za nas dragoceno, enkrat zgubljene, ne bomo našli več drugih. Zato jih moramo hraniti z veliko skrbjo.

Marsikje bi bile potrebne nove orgle ali bi morali celo zamenjati harmonij z orglami.

V mestu predvsem nima zbor primerne prostora za vaje. Najbolje je, da niso vaje v cerkvi. Večkrat se zgodi, da pevci pozabijo, da so v cerkvi.

POMEN DUHOVNIKA ZA PEVSKE ZBORE

Poleg posameznih pevcev in pevk je bil in je skoraj povsod duhovnik duša zboru. Čeravno ni bil on sam pevec ali ni učil

petja, je pa skrbel in skrbi, da pridejo pevci skupaj, poskrbi note in jim tudi pripravi zasluženno razvedrilo, bodisi z izletom ali z družabnimi večeri. Težko bi pravilno ocenili, kaj so naredili med našim narodom naši duhovniki tudi v tem oziru. Vsakdo, ki objektivno presoja to delo, bo priznal, da v veliki večini teh zborov ne bi bilo, če bi duhovnik ne pritegnil ljudi, jim znal vliti veselje do petja in jim vedno znova razlagal pomen pevskih zborov. V mnogih primerih pa so duhovniki ustvarili zbere, jih vodili in morda se jim je potem šele posrečilo najti pevovodjo. Navadno so vzgajali in vzgojili duhovniki tudi pevovodje. Duhovnik in cerkveni zbor sta pač vedno bila tesno povezana.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Pazimo na vzgojo otrok!

TRIJE USODNI POGRESKI STARŠEV PRI VZGOJI OTROK. Ameriški škof Fulton Sheen, eden izmed najpopularnejših duhovnikov v Združenih državah, ki je spreobrnil h katolicizmu mnogo velikih osebnosti, med njimi tudi ameriško veleposlanico v Italiji Claro Luce, je pred kratkim dal sledečo izjavo glede mladostnih kriminalcev:

Glavna krivda mladostnih kriminalcev leži na starših. Niso toliko zunanji vplivi, ki odločajo o vzgoji otrok, kolikor vpliv družine, v kateri otrok zraste. Predvsem pridejo tu v poštev tri vrste staršev: popustljivi, vdani alkoholu in ločeni starši.

POPUSTLJIVI STARŠI. Mnogo je očetov in mater, ki menijo, da mora njihov otrok dobiti vse, kar si želi. Disciplinam, ukori in kazni so izločeni iz takih družin pod vplivom zgrešenega mišljenja o človeškem dostojanstvu. Popustljivi starši se nič ne brigajo, kaj njihov otrok dela, kaj misli in govori, pustijo ga, da se prosto kreta, kjer in kamor hoče. Ni čuda, če tak otrok postane sebičen in zahteven in hoče vedno nad vsemi gospodovati. Mirno, urejeno življenje mu ne prija, vedno je na preži za novimi senzacijami. Pogostoma se zgodi, da se taki otroci, ko dorastejo, vdajo gradim razvadam kakor alkoholizmu, mamizmom ali celo razbojništvu. Eden najbolj razpitih zločinov zadnjega časa je brez dvoma zločin, ki so ga izvršili otroci bogatih staršev le iz želje po senzacijah, ko so umorili svojega sovratnika. Še pogostejša je razvada kraje. Taki otroci ne kradejo iz potrebe, saj se navadno dobe v takih tolpah otroci bogatih staršev, ampak le zato, da zadostijo svojemu grešnem instinktu.

Otroci popustljivih staršev stopijo v življenje nepripravljeni. Nimajo čuta odgovornosti in dolžnosti, njim je vse dovoljeno, zato se jim zdi samo po sebi umevno, da morajo živeti na ramah drugih.

STARŠI ALKOHOLIKI. Druga težka posledica za otroke je pijančevanje v družinah. V takih družinah so otroci neprenehoma pod vplivom najgrših razvad, kar jih premore človeška narava. Starši so brezbržni za njihovo vzgojo, zato rastejo prepuščeni samim sebi, čestokrat brez prave hrane in brez ljubezni. Tako vzdušje pripravljajo pot dvojim zlim posledicam: zlorabam proti tuji lastnini in proti tujim

osebam. Doma ne slišijo lepe besede, vedno so v strahu, da jih bo pijani oče, ali še hujše mati nabila, zato gledajo v vsakem človeku svojega nasprotnika in sovražnika. Čutijo se užaljene nad takim ravnanjem in za marsikaj prikrajšane. Zato se čestokrat maščujejo nad nedolžnimi osebami in tudi v moralnem pogledu niso ravno tankovestni.

LOČENI STARŠI. Nič manj usodne niso za otroka posledice, ki izvirajo iz nesložnosti ali iz ločenosti staršev. So starši, ki preživijo svoj čas v večnih prepirih in sporih, tako da o družinskem življenju tu sploh ni govora. Zopet drugod je nezvestoba matere ali očeta, ki greni družinsko življenje. Če so v takih družinah še otroci, so ti zadnji kamen, ki se je zrušil v zgradbi družinske sreče, pa naj živijo sredi med sprtima staršema, ali pa z enim ali drugim že ločenim.

STATISTIČNE UGOTOVITVE. »Te moje ugotovitve,« zaključuje škof Fulton, »niso nikak izrodek prebujene domišljije. Natančna statistika mladostnih kriminalcev izpričuje, da so ti v veliki večini izšli prav iz takih zgoraj navedenih družin.«

Na pet mladostnih zločincev so štirje, za katere se mati ni prav nič zmenila, in štirje izmed petih pripisujejo isto krivdo očetu.

Nadalje so izmed petih mladostnih zločincev trije otroci staršev, ki so se čezmerno udajali pičaji. Sedem mladostnih izpričencev na deset izhajajo iz družin, kjer se starši niso razumeli, ali pa so bili ločeni. Izmed vseh pa je le malokdo imel versko izobrazbo.

Vsemogočni Stvarnik je otroka zaupal staršem kakor kos neobdelanega marmora, da bi iz njega napravili božji umotvor — človeka. Če danes v svetu ni več spoštovanja zakonov, je to posledica prelomitve zakonov v družinskem življenju.

Če hočemo rešiti naše družine, se moramo vrniti k izpolnjevanju četrte božje zapovedi: »Spoštuj očeta in matere. Brez dvoma morajo biti starši tega spoštovanja tudi vredni.

Božji Zveličar je prebil šest ur v trpljenju, da je rešil svet, tri leta, da je učil, in 30 let v pokorščini svojim staršem.«

Odgovorni urednik: Stanko Stančić
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Beseda o literaturi pisatelja Vladimira Bartola

Pisatelj Vladimir Bartol je napisal pred zadnjo vojno nekaj del, ki so obetala pomembno umetniško rast v slovenski književnosti, predvsem po psihološki poglobljenosti. Zdi se, da je bil Vladimir Bartol ves predan literaturi, da je vse zanjo živel. Tako tudi med vojno, ko je komunistična partija zapovedala iz gozda kulturni molk, Bartol tega molka ni držal, ampak je pisal dalje. Objavil je celo svoj prispevek v Zborniku zimske pomoči, katerega je uredil pisatelj Narté Velikonja, ki so ga komunisti kmalu potem, ko so lahko zasedli Ljubljano, med prvimi obesili.

Takoj potem pa se je Vladimir Bartol spremenil. Mnoge slovenske pisateljice so komunisti strahotno kaznovali, ker so prelomili kulturni molk. Drugim so naložili večletno pokoro. Vladimiru Bartolu pa se ni nič zgodilo. Zdi se, da zdaj vemo, za kakšno ceno se je odkupil: svoje pero je stavil v službo komunistični propagandi.

Z začudenjem smo poslušali in brali takoj po vojni Vladimiru Bartola. Na literarnih večerih, ki pa so bili bolj mitingi kot literarni večeri, je bral zgodbe, v katerih je izlival gnojnico na vse politične nasprotnike komunistične stranke. Opisal jih je kot najbolj črne, najbolj nečloveške, najbolj zločinske in izdajalske ljudi, ki si jih sploh more človek predstavljati. Bartol je zamenjal literaturo za propagando. Bil je

propagandist v komunističnem časopisu, v reviji Razgledi, in še sam je nastopal in bral svoje kvarne zgodbe na literarnih večerih.

Potem nekaj časa ni bilo slišati toliko o njegovi izvirni literaturi. Pisal je kake potopise in pa pohvale tržaškemu titovski gledališču. Zadnji njegov literarni podvig pa so njegovi spomini, ki jih objavlja v Primorskem dnevniku pod naslovom Težka je pot do učenosti. Ni naš namen, da bi podrobno analizirali to dolgovezno pisanje in komentirali vse objavljene fotografije, ki jih je kdo mogel najti v kakšnem arhivu. Celu po mnenju najvidnejših bralcev Primorskega dnevnika in po mnenju enega otrok tega časopisa, Brvinca, je to pisanje neskončno razvlečeno in mu nihče ne vidi konca. To končno ni niti literatura, niti niso zgodovinski spomini, fantazija in realnost se mešata in ne veš, ali misli Bartol zares, ali se mu le dozdeva. Spričo naveličnosti bralcev bi človek pričakoval, da bo uredništvo prenehalo s temi spomini. Toda Bartol je bister in ve, kako mora pisati, da bo imel komunistični časopis interes, da objavlja to povest o jari kači dalje.

V 26. nadaljevanju 2. avgusta je Bartol skril pod razmišljanje otroka, ki je on sam, sovraštvo do Cerkev in katolicizma. Vse tisto, kar lahko najdemo v abecedniku

protiverske propagande, ki ga je sestavil komunistem, vse to razmišlja brihtna glavica mladega Vladimira Bartola. Zanj je »bog«, ki »je skuhal spovedni in obhajilni pravilnik, bil birokrat: natančno je predpisal, kako smeš uživati telesno kolesce, za katerim se je skrivalo telo božjega sina...« Zanj je Bog le bog, a strašni, ker ga vsepovsod preganja. Zanj, za Bartola, je Bog nekaj mračnega, temnega, togega. Njemu, Bartolu, se zdi neumno, da Bog zapoveduje biti dober do sočloveka, da prepoveduje laž, slabe misli in želje. Zanj so cerkve nekaj temnega in mračnega, zato beži v sončno naravo, a tam Bartol ne najde in ne vidi Boga.

Bilo bi preveč, da bi naštevati ali pa ponatiskovali vse, kar Bartol samo v tem poglavju napiše zares mračnega in neprosvetljenega o veri in Cerkvi. Njegova verska izobrazba in njegovo poznanje katolicizma je pa res tako pomanjkljivo, da mu ni v ponos. Dan prvega sv. obhajila je za otroke čudovito doživetje, še za starše eden najlepših družinskih praznikov. Ta nepozabni spomin je za Bartola nič. On se norčuje iz tega, kar nam je nepozabno lepo.

Sicer pa vemo, da Bartolu ne gre za resnico. Prepričani smo, da bodo njegovi podlistki izhajali še nekaj let v Primorskem dnevniku, če bo skrbel za protiverske propagando tako skrbno kot se je potrudil v 26. poglavju svojih spominov. Lahko pa je prepričan, da mu taka literatura ne bo v ponos in ga ne bo spravila med nesmrtnike. Prinesla mu bo lahko edino materialno plačilo komunistične stranke, to pa je kratkotrajno, včasih usodno. Bartol je izbral pot; zamenjal je umetnost za napisno propagandno tablo, ki jo nosi po cesti zatakajeno za pas kot so nekoč sokoli nosili svoje prapore. Žal, da je Vladimir Bartol končal tako daleč. Primorski dnevnik pa ostaja samo sam sebi zvest, če nadaljuje tako kot je delal vedno. Komunistični list pač ve, da sta katolicizem in komunizem nezdržljiva in zato bruhla svoj sovražni strup na vse, kar je katoliškega.

G. Bartolu pa želimo, da ne bi bilo tisto zadnje srečanje z Bogom (pisano z veliko začetnico!) preveč strašno, da ne bi bil tisti resnični strah zares za nekdanjega slovenskega pisatelja usodno poguben.

AMERIŠKI SEMINAR V SALZBURGU

EVROPSKA MLADINA NA GRADU LEOPOLDSKRON. Ob vzhodu solnograške trdnjave leži grad Leopoldskron. Ta grad je dal sezidati leta 1736 nadškof Firmijan kot svoj letni sedež. Pozneje je večkrat menjal lastnike in danes je sedež mednarodne organizacije, ki zbira mladino iz vse Evrope na študijskih tečajih o življenju v Ameriki.

Leopoldskron je postal moderno urejena univerza. Profesorji in študentje so v stalnem stiku, jedo v skupni menzi in gojijo različne športe. Učni jezik je izključno an-

gleški. Učenci izhajajo iz 14 evropskih držav od Finske pa do Jugoslavije.

»Salzburški seminar za študije o Ameriki«, kot se uradno imenuje ta ustanova, je zamisel treh ameriških študentov slavne univerze Harvard, ki so v povojnih letih potovali po Evropi in spoznali, da Evropejci premalo poznajo ameriško življenje. Zato so sklenili, da nudijo evropski mladini priliko, da spozna Ameriko. Za svojo idejo so pridobili najboljši ameriške profesorje zgodovine, literature, prava, modroslovja in politike. Njihova matična univerza Harvard je podprla to podjetje in sedaj zbira posebno društvo prostovoljne prispevke v Ameriki za vzdrževanje teh tečajev.

V ta univerzitetni tečaj sprejemajo akademikarje, ali pa take, ki so študij že dokončali in sicer v starosti od 23 do 35 let. Edini pogoj za sprejem je, da znajo dobro angleško in da bodo pozneje svoje znanje uporabili v javnem delu. Poseben funkcionalni zavoda potuje po Evropi, da se osebnostno seznanja s kandidati in ugotovi njihovo usposobljenost.

Vsak tečaj traja en mesec in celo šolsko leto je razdeljeno na šest takih tečajev.

Kdor je sprejet dobi s tem obenom tudi stipendijo, v znesku približno 300 dolarjev s katerimi krije stroške bivanja in študija.

Večini udeležencev mesec študija vse prehitro mine in si želijo še ostati, vendar se mora za enkrat vodstvo tečaja omejiti na ta rok.

STRŽAŠKEGA

Nekatere podrobnosti videmskega sporazuma

Videmski sporazum določa dve vrsti stalnih prehodnih blokov: prehodni bloki prve kategorije bodo odprti čez dan in ponoči, stalni prehodni bloki druge kategorije pa samo od sončnega vzhoda do zahoda.

Prehodi I. kategorije so: Predil, Robič, Rdeča hiša, Fernetiči, Opčine, Sežana-kolodvor (veljavno za železniško zvezo, Pešek-Kozina, Draga-kolodvor in Skofije).

Prehodi II. kategorije: Log nad Mangartom, Učija, Mosta na Nadiži, Livek, Podklanc, Mišček, Golo brdo, Skrljevo, Nablo, Medana, Vipolže, Valerišče, Hum, Podsobotin, Solkan, Šempeter, Vrtojba, Miren, Lokvica, Opatje selo, Klariči-Jamlje, Mavhinje, Prečnik, Voglje, Repentahor, Gropada, Lipica, Draga, Socerb, Prebenek, Sveta Barbara, Cerej, Campore in Lazaret.

V goriški pokrajini spadajo sledeče občine in vasi v desetkilometrski pas:

Dolenje, Krmin (tudi vasi Plešivo in Ceglo), Kopriva ter vasi in zaselki Steverjan, Uklanci, Valerišče, Jazbine in Ščedno od bivše občine Dobrovo, občine Marjan, Fara, Gradiška, Fratta od občine Romans, Gorica, Zagraj, vasi Vrh, Cotiči, Devetaki in Dol bivše občine Opatje selo, vasi Sovodnje, Rupa, Peč, Gabrje in Rubije bivše občine Miren, občina Doberdob, Jamlje iz bivše občine Nabražina, Tržič, Staranec, Ronke, Foljan-Redipuglia in S. Pier d'Isonzo brez vasi Cassegliano.

V obmejnem pasu so vse tiste občine in vasi, ki jih določa sporazum od februarja 1949 o dvolastniškem prometu. Ko je bil takratni sporazum podpisan, še niso bile ustanovljene občine Sovodnje, Steverjan in Doberdob ter se zaradi tega govori o bivših občinah Miren, Dobrovo in Opatje selo.

V obmejnem pasu je torej vsa goriška pokrajina brez občin Turjak, Skocijan, Gradež, Villesse in Romans.

Za izredne propustnice v slučaju smrti, boleznih ali sodniških razprav bodo zainteresirani na podlagi brzojava ali zdravniškega spričevala dobili dovoljenje za prehod čez mejo v dveh urah. V gotovih slučajih pa bodo propustnice izdali takoj.

Edini veljavni dokument za pridobitev propustnice je osebna izkaznica, ki pa ni še zapadla. Otroci izpod 12. let bodo lahko prekoračili mejo samo s propustnico.

Ce se prošlee v teku desetih dni ne posluži propustnice, ki mu je bila izdana, bodo oblasti propustnico uničile.

Tisti, ki se bodo poslužili prehodov čez mejo najbližjih kraju kamor so namenjeni, bodo lahko ostali v določenem kraju 10 dni.

V teku so pogajanja z jugoslovansko carinarnico, da bi brez nikakega dovoljenja pustili, da bi se ljudje poslužili tudi koles za prehod čez mejo. Za druga motorna vozila je pa potrebno izkazilo »Carnete«.

Marijina cerkev na Pečah

Prenovljena Marijina cerkev na Pečah je imela 15. avgusta svoje opasilo. Ves dan so prihajali pobožni romarji in kar naprej je donela lepa pesem po cerkvi in okrog cerkve. Pri obeh službah božjih je bila cerkev polna in številni verniki so izredno lepo skupno molili in prepevali. Dobre žene so opazile, da cerkev nima večjega stenskega križa in so se takoj domenile: v kratkem bo križ na steni. Popoldne je

pršumela velika ploha, ki pa je le kratko trajala in razgled po visokih skalah je bil po nevihti še veliko lepši. Mnogo Marijinih častilcev je prišlo tega dne prvič na Peče. Vsi so bili presenečeni nad lepoto narave; mnogim se zdi neverjetno, da je v bližini Trsta in morja kaj takega. Mi pravimo zato našim Pečam tudi tržaške Višarje. Pridite in se boste sami prepričali.

Naslednji teden bo na Pečah kar dvakrat služba božja in sicer v torek 6. septembra in v četrtek 8. septembra. V torek pridejo romarji iz Gorice, Marijina družba, v četrtek, na Mali Šmaren pa je po stari navadi zopet skupen romarski shod. V torek bo sveta maša ob 9h, v četrtek 8. septembra pa ob 10h. Marijini častilci, vabljeni!

Opčine

Preteklo nedeljo se je razširila žalostna novica, da je umrla gospa Marija Kalin por. Hrovatin. Vsi, ki so jo poznali, žalujejo za njo. Bila je zgladna žena in gospodinja, preprosta in čuteča za trpljenje bližnjega. Povsod, kjer je mogla, je pomagala. Vsi so jo spoštovali in ljubili. To najbolj dokazuje njen pogreb, ki se ga je udeležila skoraj vsa vas. Zbor ji je zapel dve žalostinki. Teško jo bodo pogrešali domači, a tudi vsi drugi, ki so jo poznali.

Bog naj ji bo bogat plačnik! Njenim dragim izrekamo naše iskreno sožalje.

Z GORIŠKEGA

Seja predstavnikov obmejne policije

Pretekli četrtek zvečer je bila v Gorici večurna seja carinskih izvedencev in predstavnikov obmejne policije Italije in Jugoslavije. Razpravljali so o praktičnem izvajanju videmskega sporazuma.

O doseženih uspehih bosta podkomisiji poročali mešani italijansko-jugoslovanski komisiji, ki se bo ponovno sestala na Bledu.

Grd madež goriškega mesta

V zadnjih treh mesecih so se v mestu neprestano ponavljale kraje in policija krivcev nikakor ni mogla zaslediti. Sedaj pa so končno prišli na sled tolpi štirih malopridnežev, katerih najstarejši ima komaj 12 let. Nakradli so nad 100.000 lir vrednosti v denarju in v blagu; bili so celo tako predrzni, da so vdrli v neko stanovanje v Rossinjevi ulici in od tam odnesli več dragocenosti in 70.000 lir v gotovini. Policija sedaj preiskuje ali so to delali na lastno pest ali jih je vodil kdo starejših. Navadno se tatvine mladolletnikov dogajajo le po velikih mestih, a ker slab kino in slabi časopisi najdejo pot povsod, ni čuda, če so tudi te goriške paglavce izpridili.

Poroka

V cerkvi Sv. Duha na goriškem gradu sta se 27. avgusta poročila gđ. Noemi Gleščič, profesorica risanja na goriški gimnaziji in dr. Milko Reiner, profesor v Trstu. Novoporočencema želimo obilo sreče v skupnem življenju in jima iz srea čestitamo.

Jesensko slavlje SDZ na Opčinah

V nedeljo 28. avgusta je Slov. demokratiška zveza priredila svoje tradicionalno jesensko slavlje na Opčinah. Nagovor je imel dr. Agnetto, ki je med drugim poudaril potrebo po edinosti in sodelovanju vseh demokratičnih Slovencev v imenu vere in narodnosti. Prvi del je nato obsegal nastop nabrežinskega in borštanskega zbora, drugi del, ki je zelo navdušil, pa nastop rojanskega tereta »Metuljčica«, goriške kvinteta in solistične točke, ki sta jih izvajala basist Marjan Kos in tenorist Renato Kodermac. Oba sta morala na zahtevo poslušalcev peti še izven programa. Med posameznimi točkami je igrala nabrežinska godba, na koncu pa je bila prosta zabava.

Podaljšanje rok po členu 8 memoranduma

Na željo italijanske vlade, je Jugoslavija pristala, da se rok za izselitev oziroma vrnitev na področje, ki je pripadalo Jugoslaviji, odnosno Italiji, podaljša do 5. januarja.

Spomenica o soglasju predvideva v točki 8, da osebe, ki se žele izseliti oziroma vrniti na področje, prepuščeno Italiji kakor Jugoslaviji, lahko to storo do 5. oktobra 1955. Z novo noto pa je ta rok podaljšan do 5. januarja 1956 leta.

Izselitev iz krajev, ki so po oktobrskem memorandumu prišli pod Jugoslavijo, se še vedno nadaljuje. Od oktobra leta 1953, pa vse do danes, se je iz teh krajev izselilo v Italijo 14.534 oseb.

Dirigiral je č. g. Hvalica. Prisotnih je bilo lepo število duhovnikov ter raznih zastopnikov civilnih in vojaških oblasti. Med sv. mašo je imel lep govor sam g. pomožni škof videmski. Sv. maši je sledil obred sv. birme.

Popoldan bi se morala vršiti velika procesija s kipom Tolažnice žalostnih v Šempeter in nazaj. Vse je bilo že lepo pripravljeno. Opaziti je bilo zlasti krasno okrašen voz z dvema paroma belih konj, ki bi naj popeljali milostno podobo. Toda Bog je hotel preizkusiti dobro voljo vernikov in č. g. Hvalice, ki se je za ves potek veliko trudil. Tik pred pričetkom procesije je začel padati dež. Nič za to, verniki niso obupali. Kar se ni izvršilo ta dan, se je potem nič manj veličastno naslednji dan, na praznik Vnebovzete.

K procesiji, ki je bila ob 16.30, je prišlo veliko ljudi. Sploh se je vseh pobožnosti tistih dni udeležilo veliko romarjev iz raznih krajev.

Tudi na dan Vnebovzete so pri slovesni maši leli Perosijevo Misa Secunda. Praznovanje je pozivljala tudi bogata dobrodelna loterija in lepo razsvetljena notranost in zunanost cerkve.

Zaključek slovesnosti petletnice krenanja milostne podobe bo 8. septembra, to je na Mali Šmaren. Napovedanih je že več romanj iz raznih župnij Benečije, ki imajo ta dan tudi obljubljen procesije. Zato bo zjutraj več sv. maš. Slovesna bo ob 10.30. Popoldne pa bo procesija.

Posebne slovesnosti bodo s tem končane. Tolažnica žalostnih nas čaka te dni v baroškem svetišču, a sprejemala nas bo rada tudi v bodoče. Le porojajmo k Njej!

ROMAR

DAROVI — POPRAVEK: V 32 štev. KG smo zapisali, da je darovala Marija Kovačič za Katoliški dom 5000 lir. Popravljamo: Viktorija Geiger r. Kovačič iz Švice za KD 5000 lir.

ZA SLOV. ALOJZIJEVIŠČE: N. N. ob dvajsetletnici poroke 2500; Č. R. namesto venca na grob č. g. Antona Grbea 2000; ob drugi osmini smrti zgoraj imenovanega blagega pokojnika poklanja družina dr. Breganta v prid revnim dijakom 5000 lir; gospa Milost s Solk. polja 50 kg krompirja. Velikodušnim dobrotnikom naj Bog obilo povrne; pok. duhovniku pa naj nakloni večno radost!

ZA MARIJANIŠČE: V juliju in avgustu so se sponuzili našega zavoda tile dobrotniki: g. Br. I. iz Rojana 10.000; ga. Repinčeva, Opčine 5000; N. N. iz Šklednja 1000; iz Rojana M. 1000; gđ. Krašček Albina 10.000; N. N. 700; družini Podobnik in Marotti na Opčinah namesto venca na grob pok. ge. Marije Kalin 4000 lir.

Vsem dobrotnikom se vodstvo iskreno zahvali za poslana darove. Bog pa naj stokratno poplača!

OBVESTILA

ROMANJE NA STARO GORO PRI ČE-DADU priredi vodstvo Tretjega reda v torek dne 13. septembra. Kdor se želi udeležiti tega romanja, naj se čimprej prijavi pri patru Fidelisu. Odhod bo ob pol sedmih zjutraj izpred kapucinske cerkve.

DUHOVNE VAJE V TRSTU. Kot je bilo že napovedano, se bodo vršile duhovne vaje za dekleta pri čč. sestrah (Anella della Carità) v ulici Ginnastica, št. 79.

Bosta 2 tečaja: I. tečaj za kmečko-delavska dekleta; zberejo se 11. septembra, v nedeljo zvečer ob 6.30 uri; zaključek bo 15. sept. na praznik Žalostne Matere božje, to je v četrtek zjutraj. Vzdrževalnina 2000 lir.

II. tečaj za dijakinje; te pa pričnejo 15. septembra, to je v četrtek zvečer tudi ob 6.30 uri; zaključek pa bo v nedeljo 18. sept. dopoldne.

Vzdrževalnina 1700 lir. Oba tečaja bo vodil g. dr. M. Stalec iz Rima.

Pripravite se pri svojih dušnih pastirjih ali pa sporočite v Marijanišče, Opčine, ulica Nazionale, 89, vsaj 3 dni pred začetkom duhovnih vaj. S seboj prinese vsaka 2 rjuhi in toaletni pribor.

Vodstvo dekl. zveze

ZA TRŽAŠKE FANTE kmečko-delavske se bodo vršile 2-dnevne duhov. vaje v Marijanišču od 22. sept. do 25. sept. Pričetek 22. sept. v četrtek zvečer ob 7h. Stroški 1700 lir.

Pripravite se na vodstvo Marijanišča, Opčine, ulica Nazionale, 89.

UCITELJSKA PREDNOSTNA LESTVICA za šolsko leto 1955-1956 za Tržaško ozemlje. Šolsko skrbništvo v Trstu sporoča, da sta objavljeni prednostni lestvici A in B prosilec za poverjena in nadomestna mesta na osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom za šolsko leto 1955-1956.

Prednostni lestvici sta na vpogled od 1. do 10. septembra t. l. na slovenski osnovni šoli pri Sv. Jakobu, ulica Scuola Nuova 12, med 10. in 12. uro.

POPRAVNI IZPITI na Državni trgovski akademiji v Trstu se pričnejo v torek 6. septembra 1955 ob 8.30.

Usposobljenostni izpiti se pričnejo 19. septembra 1955 ob 8.30.

ZA KATOLISKI TISK: Za »Kat. glas« daruje dr. Ferdinand Kolednik 10.000 lir vzradošen, da je njegov francoski prevod Terčeljeve povesti »Vozniki — Les Charretiers« bil od Francoske Akademije odlikovan s častno nagrado »Langlois«.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Naznanjamo tužno vest, da je 28. t. m. preminila blagopokojna gospa

MARIJA KALIN roj. HROVATIN

TRGOVKA

Pogreb se je vršil 29. t. m. na domače opensko pokopališče. Ganjeni ob dokazu tolikega sočustvovanja, se podpisani zahvaljujejo vsem za poslednje spremstvo, poklonjeno evetje in vence. Posebna zahvala cenj. cerkvenim pevcom za ganljive žalostinke.

Trst-Opčine, 30. avgusta 1955.

Zalujče družine:
KALIN-HROVATIN-STARC
in PIEMONTESI

Kaj sem doživela na evharističnem kongresu v Braziliji

Z avtomobilom smo se odpeljali po otoku v gore. Na prvi pogled smo spoznali, da je tu vulkanski svet, lava, požgano kamenje, zemlja pusta. Že v luči začenja skalovje in iz teh zrastejo gore.

Avtomobil je drčal po asfaltirani cesti, ki jo spremlja kaliptusov drevo, ki je prehajal v palmovega. In ko smo prišli v letoviške kraje, so bile ob cestah rastline, iz katerih pridobivajo ricinovo olje in potem kilometre in kilometre dva do tri metre visoke evetoče žeranjije, nato indijanske smokve, zraven rastejo poper in banane. Dospeli smo v višino 600 m. V zemlji smo videli luknje, podobne strelnim jarkom, ali pa tistim po naših vinogradih, ki služijo kmetom ob času nevihte. V tistih luknjah brez vrat, oken in dimnika živi ubožno ljudstvo. Ljudje so nas prijazno pozdravljali. Videli smo osličke, koze, ovce in prvo kamelo.

Na praznik sv. Cirila in Metoda so se začele skupne molitve za dober uspeh kon-

gresa, pevske vaje, učili smo se kongresno himno, in vsak dan evharistični blagoslov, ker je od tistega dne dalje jadral z nami najvišji Gost v podobi kruha.

ZNAK EVHARISTIČNEGA MEDNARODNEGA KONGRESA V BRAZILIJU

ZIVLJENJE NA ŠIRNEM OCEANU

8. julija: Na ladji izhaja dnevno časopis »Santa Maria«. Po zajtrku ga vsakdo najde na svoji mizici. Iz časopisa sem zvedela, da bodo ob 5-h popoldne »konjske dirke«. Radovedna sem bila, kako se bo to izvršilo. In bile so res dirke sredi Oceana. Salon se je spremenil v dirkališče in leseni konjički so tekali. Ker so skoro vsi prisotni igrali, se je nabralo precej escudov. Zvečer ob 21.45 je bil prvi kulturni večer. Časnikar nam je razlagal o Braziliji in neka pesnica nam je čitala svoje verzice.

Za naslednji dan so bile napovedane pomorske vaje in sicer za 10 uro. Ko je bil dan znak za alarm, se je moral vsakdo znajti na zanj določenem mestu opremljen z rešilnim pasom. Vežbanje je trajalo pol ure.

Počasi smo dospeli na otoke Capo Verde. Barčica »Lia« nam je prišla nasproti in nas odpeljala k sv. Vincencu. Prvi pogled nas je prepričal, da tu vlada ubožstvo. Ljudje so stegovali roke za milodare in bili vsega veseli. Počestni prodajalci ponujajo razne igrače, kakor barčice, igrače iz školjk in drugo. Prodajajo tudi banane, ananas in sladkorni trs. Opazila sem, da žene opravljajo zelo težka dela. V prista-

nišu nosijo težke vreče na glavi, na hrbtu pa še majhnega dojenčka. Ob devetih smo zapustili afriške otoke in se obrnili naravnost proti Južni Ameriki. Na ladji je bilo največ Portugalcev, precej Špancev, nekaj Nemcev, 10 Italijanov, a jaz sem bila edina Slovenka.

Nedelja: Imeli smo skupno sv. mašo na krovu ladje. Daroval jo je patriarh iz

južne Afrike de Lorenzo Marques. V njegovi škofiji bo verjetno prihajali mednarodni evh. kongres. Mornarski orkester je lepo spremljal sv. mašo, portugalski duhovnik je vodil petje, mali ladijski uslužbeni so stregli, romarji smo peli. Ko je bila na vrsti pesem Povsod Boga, sem jo pela kar slovensko.

(Nadaljevanje)

BRAZILSKA POKRAJINA PRI MESTU SALVADOR